

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje

Aluehallitus 12.10.2022 § 217
478/00.02.01/2022

Valmistelija vastuvalmistelija Antti Laurikainen, puh. 044 351 2502

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johdon ja henkilöstön toimenpiteitä, joilla hallitaan riskejä ja lisätään päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa hyvinvointialuekonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää sekä operatiivista johtamista. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 22 §:n mukaan aluevaltuuston tehtävänä on hyväksyä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Aluehallitus hyväksyy puolestaan yksityiskohtaiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet, joiden tarkoituksena on yksityiskohtaisesti kuvata ja ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä koko organisaatiossa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteina on mm. varmistaa hyvinvointialuekonsernin tehtävien häiriötön ja lainmukainen toiminta, varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, varmistaa toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt sekä varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen. Lisäksi sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla varmistetaan taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus ja riittävyys.

Valvonta on riittävää, kun johto on suunnitellut ja järjestänyt toiminnot tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit on hallittu tarkoituksenmukaisesti ja että organisaation taloudelliset ja toiminnalliset päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.

Sisäiseen valvontaan kuuluu myös, että organisaatio on tietoinen hyvinvointialueen toiminnan tarkoituksesta ja tavoitteista ja että asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan. Valvonnassa keskitytään toiminnan tuloksellisuuden kannalta oleellisiin seikkoihin.

Sisäisen valvonnan menetelmiä käytetään soveltuvin osin myös hyvinvointialuekonsernin tytäryhtiöiden valvonnassa.

Hyvinvointialueen toimintaympäristöstä aiheutuvia haasteita sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle ovat:

- tekninen kehitys ja tietojärjestelmät; osaaminen ja resurssit
- erilaiset palveluiden tuotantotavat; ostopalvelut, yhteistoiminta jne.
- organisoituminen; konserni ja sen ohjaus ja valvonta
- omaisuusmassa; kiinteistöjen kunto ja peruskorjausten riittävyys, konserniyhtiöiden taseissa olevan omaisuuden hoidon valvonta
- henkilöstön osaaminen ja ikääntyminen sekä tiedon siirtäminen
- toimintakentän laajuus ja hajanaisuus, toimintaa useissa kunnissa
- organisaation koko; henkilökuntaa 1.1.2023 alkaen noin 7.800

Aluehallitus johtaa ja valvoo hyvinvointialueen taloudenhoitoa sekä vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimivuudesta koko kuntayhtymän tasolla. Hyvinvointialuejohtaja vastaa sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja organisoimisesta hyvinvointialueella.

Toimialojen johdon vastuulla on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen omien toimialojensa osalta ja he valvovat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja tehokkuutta vastuualueillaan. Palvelualueiden johtajien ja päälliköiden sekä yksiköiden esihenkilöiden vastuulla on sisäisen tarkkailun ja riskienhallinnan järjestäminen ja hoitaminen omissa yksiköissään. Hyvinvointialueen jokaisella työntekijällä on vastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta oman työnsä osalta sekä velvollisuus raportoida esihenkilöilleen havaitsemistaan epäkohdista, riskeistä ja mahdollisuuksista.

Konserni- ja osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksesta ja seurannasta vastaa aluehallitus. Käytännön toiminnan seurannasta vastaa hyvinvointialuejohtaja.

Aluehallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinoinnista vastaa hyvinvointialuejohtajan nimeämä viranhaltija.

Aluehallituksen on tilinpäätökseen kuuluvassa toimintakertomuksessa annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä.

Toimialat toimittavat vuosittain raporttinsa hyvinvointialuejohtajan nimeämälle viranhaltijalle ja edelleen aluehallitukselle tammikuun loppuun mennessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen arvioinnista. Aluehallituksen on annettava lisäksi selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä, jonka laatimista varten tytäryhteisöt toimittavat raporttinsa omasta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä tammikuun loppuun mennessä.

Nyt hyväksyttävänä oleva sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on tarkoitettu sitovaksi ohjeeksi koko hyvinvointialueen toimintaan.

Ohje liitteenä A.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus hyväksyy liitteenä A olevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin